

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII PRZEMYSŁOWEJ DLA PMG SWARZÓW

Maj 2024

OZNACZENIE PROWADZĄCEGO ZAKŁAD

Prowadzącym zakład jest ORLEN Spółka Akcyjna
w Płocku, ul. Chemików 7, 09 - 411 Płock
Orlen Spółka Akcyjna - Oddział PGNiG w Sanoku,
38-500 Sanok, ul. Sienkiewicza 12,
tel. +48 13 46 52 100, fax. +48 13 46 35 555,
email: sanok.sekretariatDN@pgngi.pl

POTWIERDZENIE, ŻE ZAKAŁD PODLEGA PRZEPISOM W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA AWARIOM PRZEMYSŁOWYM ORAZ, ŻE PROWADZĄCY DOKONAŁ ZGŁOSZENIA O KTOYM MOWA W ART. 250 UST.1 WŁAŚCIWYM ORGANOM I PRZEKAZAŁ IM PROGRAM ZAPOBIEGANIA AWARIOM

Zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska art. 253, ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2020 poz. 1219) oraz Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016r. (Dz. U. 2016 poz. 138) w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, PMG Swarzów w wyniku magazynowania substancji niebezpiecznej (gaz ziemny) został zaliczony do Zakładu Dużego Ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Realizując wymagania Ustawy POŚ dokonano właściwego zgłoszenia o zaliczeniu PMG Swarzów jako Zakładu Dużego Ryzyka do:

- ✓ Małopolskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie.
- ✓ Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie - Delegatura w Tarnowie.

Jednocześnie prowadzący zakład posiada opracowany i wdrożony Program Zapobiegania Awariom dla PMG Swarzów. Dokument ten zawiera szczegółowe informacje o występujących zagrożeniach, stosowanych środkach zapobiegania oraz systemach zabezpieczeń. Prowadzący przekazał Program Zapobiegania Awariom właściwym organom.

OPIS DZIAŁALNOŚCI ZAKAŁDU

PMG Swarzów objęty jest koncesją na bezzbiornikowe magazynowanie gazu ziemnego.

Głównym zadaniem PMG Swarzów jest realizowanie procesu zatłaczania i odbioru gazu ziemnego z wyeksploatowanego złoża. W okresie letnim gaz jest zatłaczany do złoża, zaś w okresie zimowym odbierany i kierowany do celów grzewczych w gospodarstwach domowych oraz przemyśle.

CHARAKTERYSTYKA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH

Substancje niebezpieczne występujące w PMG Swarzów:

Lp.	Substancja chemiczna	Rodzaj stwarzanego zagrożenia	Barwa	Zapach
1.	Gaz ziemny 0,7417[kg/m ³]	H220 H280	bezbarwna	uzdatniony gaz jest bez zapachu
2.	Metanol 0,792[g/cm ³]	H225 H301 H311 H331 H370	bezbarwna	Charakterystyczny, rozpuszczalnikowy
3.	Biostat	H330 H302 H317 H372	Bezbarwna do jasno żółtej	Słaby

CHARAKTERYSTYKA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH

Lp.	Klasyfikacja	Rodzaj stwarzanego zagrożenia
1	H220	skrajnie łatwopalny gaz
2	H225	wysoce łatwopalna ciecz i pary
3	H280	zawiera gaz pod ciśnieniem. ogrzanie grozi wybuchem
4	H301	działa toksycznie po połknięciu
5	H311	działa toksycznie w kontakcie ze skórą
6	H331	działa toksycznie w następstwie wdychania
7	H370	powoduje uszkodzenie narządów
8	H330	wdychanie grozi śmiercią
9	H302	działa szkodliwie po połknięciu
10	H317	może powodować reakcje alergiczną skóry
11	H372	długotrwałe lub powtarzalne narażenie (wdychanie) powoduje uszkodzenie narządów

RODZAJE ZAGROŻEŃ WYSTĘPUJĄCYCH W ZAKŁADZIE

- Zagrożenie wybuchowe
- Zagrożenie pożarowe
- Zagrożenie erupcyjne
- Zagrożenie toksyczne

UWAGA!

Gaz ziemny – jako substancja skrajnie łatwo palna, jest jedyną substancją niebezpieczną, mogącą swoimi skutkami oddziaływać na ludność poza PMG Swarzów.

SPOSOBY POWIADAMIANIA I ALARMOWANIA W PRZYPADKU AWARII

W sytuacji wystąpienia poważnej awarii przemysłowej sposób powiadamiania w Orlen Spółka Akcyjna - Oddział PGNiG w Sanoku jest zgodny z Instrukcją Alarmowania w sytuacji wystąpienia wypadków, awarii i innych niebezpiecznych zdarzeń.

W momencie wystąpienia awarii odpowiednie osoby Zakładu Dużego Ryzyka Swarzów powiadamiają jednostki oraz służby współdziałające przy alarmowaniu, powiadamianiu i likwidacji zagrożenia.

SPOSOBY POWIADAMIANIA I ALARMOWANIA W PRZYPADKU AWARII

W przypadku awarii lub zaistnienia realnej możliwości jej wystąpienia, okoliczna ludność będzie powiadamiana za pośrednictwem:

- Syren dźwiękowych zainstalowanych w pobliżu zakładu,
- Służb współdziałających podczas likwidacji awarii,
- Lokalnych stacji telewizyjnych i radiowych,
- Internetu.

ZASADY OSTRZEGANIA I ALARMOWANIA

RODZAJ ALARMU	SPOSÓB OGŁOSZENIA ALARMU		SPOSÓB ODWOŁANIA ALARMU	
	Za pomocą syren	Przy pomocy rozgłośni radiowych oraz ośrodków telewizji i radiofonii przewodowej	Za pomocą syren	Przy pomocy rozgłośni radiowych oraz ośrodków telewizji i radiofonii przewodowej
Alarm o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska	Dźwięk ciągły trwający 3 minuty	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: Informacja o zagrożeniu i sposobie postępowania mieszkańców	Dźwięk ciągły trwający 3 minuty	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: UWAGA! UWAGA! Odwołuję alarm dla.....
Alarm o skażeniach	Dźwięk ciągły trwający 3 minuty	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: UWAGA! UWAGA! Ogłaszam alarm o skażeniach dla.....	Dźwięk ciągły trwający 3 minuty	Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: UWAGA! UWAGA! Odwołuję alarm o skażeniach dla.....
Uprzedzenie o skażeniach		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna : UWAGA! UWAGA! Osoby znajdujące się na terenie około godz..... min..... może nastąpić skażenie w kierunku.....		Powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: UWAGA! UWAGA! Odwołuję uprzedzenie o zagrożeniu dla.....

SPOSÓB POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA AWARII - ZAGROŻENIA

Po usłyszeniu sygnału o zagrożeniu należy:

- Osoby znajdujące się w budynkach,
 - pozamykać okna i drzwi w pomieszczeniach
 - włączyć telewizor lub radioodbiornik na częstotliwość stacji lokalnej,
 - wysłuchać uważnie nadawane komunikaty,
 - postępować zgodnie z poleceniami,
- Osoby znajdujące się na otwartej przestrzeni w pobliżu PMG Swarzów:
 - nie zbliżać się do miejsca wystąpienia awarii,
 - oddalić się od miejsca awarii udając się prostopadle do kierunku wiatru,
- Osoby znajdujące się w pojazdach samochodowych w pobliżu PMG Swarzów:
 - nie tarasować dróg dojazdowych dla służb ratowniczych,
 - w miarę możliwości oddalić się od miejsca zagrożenia,
- W przypadku ogłoszenia alarmu lub ewakuacji przez lokalne służby:
 - dostosować się do wydawanych poleceń

SPOSÓB POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA AWARII - ZAGROŻENIA

W przypadku ogłoszenia ewakuacji wychodząc z domu pamiętaj, aby wziąć ze sobą:

- ✓ dokumenty tożsamości i ważne dokumenty rodzinne
np. legitymacje ubezpieczeniowe, akta notarialne, papiery wartościowe – akcje, obligacje, polisy ubezpieczeniowe, numery rachunków bankowych itp.
- ✓ telefon komórkowy i ładowarkę.
- ✓ leki, recepty.
- ✓ klucze od mieszkania, samochodu, sejf, itp.
- ✓ niezbędną odzież i przybory toaletowe.

WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH

TEL. ALARMOWE

EUROPEJSKI NUMER ALARMOWY - 112	
POGOTOWIE RATUNKOWE	999
PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA	998
POLICJA	997
POGOTOWIE WODOCIĄGOWE	994
POGOTOWIE GAZOWE	992
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	991

SŁUŻBY RATOWNICZE I WSPOMAGAJĄCE

Lp.	PODMIOT	NR TELEFONU	ADRES INSTYTUCJI
1.	Burmistrz Miasta Dąbrowa Tarnowska	(14) 642 27 75	ul. Rynek 34 Dąbrowa Tarnowska
2.	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	tel. +48 47 831 46 13 , 47 831 46 14 kom. 534 961 399 tel. alarmowy 998 lub 112	ul. Żabińska 20 Dąbrowa Tarnowska
3.	Komenda Powiatowa Policji	tel. dyżurny (14) 644 22 22 tel. alarmowy 997, 112	ul. B. Joselewicza 4 Dąbrowa Tarnowska
4.	Zespół Opieki Zdrowotnej Pogotowie Ratunkowe	tel. centrala (14) 642 28 31 tel. sekretariat (14) 642 27 50 tel. alarmowy 999 lub 112	ul. Szpitalna 1 Dąbrowa Tarnowska
5.	Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego	(14) 642-23-31	ul. Berka Joselewicza 5 Dąbrowa Tarnowska
6.	Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego	(14) 642-27-47	ul. Rynek 34 Dąbrowa Tarnowska
7.	Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna	(14) 642 25 71	ul. Piłsudskiego 14 Dąbrowa Tarnowska
8.	TAURON DYSTRYBUCJA S.A. Oddział w Tarnowie – Rejon Dystrybucji Dąbrowa Tarnowska Pogotowie energetyczne	tel. (14) 631 45 25 tel. 991	ul. Oleśnicka 32a Dąbrowa Tarnowska
9.	KSG Sp. z o.o. Zakład Gazowniczy w Tarnowie Rejon Dystrybucji Gazu Dąbrowa Tarnowska Pogotowie gazowe	tel./fax. (14) 642 24 56 tel. 992	ul. Chmielowskiego 14 Dąbrowa Tarnowska
10.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska Delegatura Tarnów	(14) 627 37 00	ul. Krasińskiego 7a Tarnów
11.	Wójt Gminy Olesno	(14) 641 24 31 (14) 641 10 70 (14) 642 29 71	ul. Władysława Jagiełły 1, Olesno
12.	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego	(14) 642 65 05	ul. marsz. Józefa Piłsudskiego 16 Dąbrowa Tarnowska
13.	Powiatowy Inspektorat Weterynarii	(14) 642 43 15	ul. Jagiellońska 50 Dąbrowa Tarnowska
14.	Okręgowy Urząd Górniczy w Krakowie	(12) 42 10 122 (12) 41 02 300	ul. Łukasiewicza 3, Kraków

OBOWIĄZEK ZAWIADAMIANIA O ZAGROŻENIU

Obowiązek zawiadamiania o zagrożeniu

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze

Art. 119. 1. Kto spostrzeże zagrożenie dla ludzi, zakładu górniczego lub jego ruchu, uszkodzenie albo nieprawidłowe działanie urządzeń tego zakładu, jest obowiązany niezwłocznie ostrzec osoby zagrożone, podjąć środki dostępne w celu usunięcia niebezpieczeństwa oraz zawiadomić o niebezpieczeństwie najbliższą osobę kierownictwa lub dozoru ruchu.

2. W przypadku powstania stanu zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w zakładzie górniczym, dla zakładu górniczego lub jego ruchu, na żądanie kierownika ruchu tego zakładu, każdy przedsiębiorca jest obowiązany udzielić mu niezbędnej pomocy.

3. W przypadku powstania stanu zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w zakładzie górniczym, niezwłocznie wstrzymuje się prowadzenie ruchu w strefie zagrożenia, wycofuje się ludzi w bezpieczne miejsce i podejmuje się niezbędne działania, w tym środki dostępne w celu usunięcia stanu zagrożenia.

4. Kierownik ruchu zakładu górniczego jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić właściwy organ nadzoru górniczego, w sposób ustalony w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 1, o każdym wypadku śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym, zgonie naturalnym, jak również o związanych z ruchem zakładu górniczego niebezpiecznych zdarzeniach, stwarzających zagrożenie życia, zdrowia ludzkiego lub bezpieczeństwa powszechnego

**Podziemny Magazyn Gazu
Swarzów**

tel. (14) 677 11 25

**Całodobowa służba dyspozytorska
Orlen SA - Oddział PGNiG w Sanoku**

tel. (13) 46 52 134

kom. 608 448 322

INFORMACJE O OPRACOWANIU I PRZEDŁOŻENIU WŁAŚCIWYM ORGANOM RAPORTU O BEZPIECZEŃSTWIE

Orlen Spółka Akcyjna - Oddział PGNiG w Sanoku opracował dla Podziemnego Magazynu Gazu Swarzów Raport o Bezpieczeństwie i przedłożył:

- Komendantowi Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie,
- Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Krakowie – Delegatura w Tarnowie.

INFORMACJE DOTYCZĄCE GŁÓWNYCH SCENARIUSZY AWARII PRZEMYSŁOWEJ ORAZ ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA, KTÓRE ZOSTANĄ PODJĘTE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA AWARII.

Scenariusz nr 1.

Rozszczelnienie połączenia kryzowego rurociągu, zbiornika ciśnieniowego lub uszkodzenie zasuw – w efekcie nastąpi emisja gazu palnego (metan) do atmosfery, powstanie atmosfery wybuchowej, w przypadku obecności czynnika inicjującego powstanie pożaru (otwarty ogień, ładunek elektrostatyczny, iskry) może nastąpić wybuch, pożar powstałej chmury mieszaniny wybuchowej, promieniowanie termiczne, hałas.

Środki bezpieczeństwa:

- monitoring ciśnienia w instalacji,
- system alarmowania o przekroczeniu poziomu założonego wysokiego i niskiego ciśnienia
- system detekcji gazów palnych,
- zawory odcinające.

Rozszczelnienie połączeń kryzowych lub zasuw powoduje emisję gazu poza instalację.

Zdarzenie takie jest wykrywane przez system kontroli ciśnienia w poszczególnych elementach instalacji, w dyspozytorni nadzorowanej przez operatora, który podejmuje decyzję dotyczącą dalszego toku postępowania, zgodnie z zapisami Wewnętrznego Planu Operacyjno–Ratowniczego dla PMG Swarzów. Operator zamyka zawory odcinające fragmentu instalacji gdzie nastąpiła awaria. Następnie zamknięta część instalacji jest rozgazowywana przez zrzut gazu na pochodnię do spalania gazu.

INFORMACJE DOTYCZĄCE GŁÓWNYCH SCENARIUSZY AWARII PRZEMYSŁOWEJ ORAZ ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA, KTÓRE ZOSTANĄ PODJĘTE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA AWARII.

Scenariusz nr 2.

Uszkodzenie głowicy eksploatacyjnej na jednym z odwiertów – w efekcie nastąpi emisja gazu palnego (metan) do atmosfery, powstanie atmosfery wybuchowej, w przypadku obecności czynnika inicjującego powstanie pożaru (otwarty ogień, ładunek elektrostatyczny, iskry) może nastąpić wybuch, pożar powstałej chmury mieszaniny wybuchowej, promieniowanie termiczne, hałas.

Środki bezpieczeństwa:

- monitoring ciśnienia w instalacji,
- system alarmowania o przekroczeniu poziomu założonego wysokiego i niskiego ciśnienia,
- automatyczny zawór odcinający i sterujący,
- ręczna zasuwa robocza w głowicy eksploatacyjnej,

Uszkodzenie lub zniszczenie głowicy eksploatacyjnej powoduje emisję gazu poza instalację oraz powoduje gwałtowny spadek ciśnienia w odwiercie i gazociągu. Zdarzenie takie jest wykrywane przez system kontroli ciśnienia w poszczególnych elementach instalacji w dyspozytorni nadzorowanej przez operatora, który podejmuje decyzję dotyczącą dalszego toku postępowania, zgodnie z zapisami Wewnętrznego Planu Operacyjno–Ratowniczego dla PMG Swarzów. Operator zamyka zasuwy odcinające fragmentu instalacji gdzie nastąpiła awaria, następnie zamknięta część instalacji jest rozgazowywana przez zrzut gazu na pochodnię do spalania gazu.

INFORMACJE DOTYCZĄCE GŁÓWNYCH SCENARIUSZY AWARII PRZEMYSŁOWEJ ORAZ ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA, KTÓRE ZOSTANĄ PODJĘTE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA AWARII.

Scenariusz nr 3.

Przerwanie, rozerwanie rurociągu (przerwanie ciągłości ścian rurociągu), uszkodzenie zbiornika ciśnieniowego, kolumny absorbera, separatora, zasuw, wymiennika, filtroseparatora, odgazowywacza - w efekcie nastąpi emisja gazu palnego (metan) do atmosfery, powstanie atmosfery wybuchowej, w przypadku obecności czynnika inicjującego (otwarty ogień, ładunek elektrostatyczny, iskry) może nastąpić wybuch, pożar powstałej chmury mieszaniny wybuchowej, promieniowanie termiczne, hałas.

Środki bezpieczeństwa:

- monitoring ciśnienia w instalacji,
- system alarmowania o przekroczeniu poziomu założonego wysokiego i niskiego ciśnienia,
- system detekcji gazów palnych,
- zawory odcinające

Rozerwanie lub rozszczelnienie rurociągu wywołuje emisję gazu poza instalację. Zdarzenie takie jest wykrywane przez system kontroli ciśnienia w poszczególnych elementach instalacji w dyspozytorni nadzorowanej przez operatora, który podejmuje decyzję dotyczącą dalszego toku postępowania, zgodnie z zapisami Wewnętrznego Planu Operacyjno–Ratowniczego dla PMG Swarzów. Operator zamyka zawory odcinające fragmentu instalacji gdzie nastąpiła awaria, następnie zamknięta część instalacji jest rozgazowywana przez zrzut gazu na pochodnię do spalania gazu.

OSOBY UPOWAŻNIONE DO UDZIELANIA INFORMACJI

Osobą udzielającą informacji na wypadek wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest:

Orlen Spółka Akcyjna - Oddział PGNiG w Sanoku

Dyrektor Oddziału lub osoba przez niego upoważniona.